

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

Ro'yxatga olingan № **BD-60230100-1.05**
2024 yil "2" *iyul*

AXBOROT TEXNOLOGIYALARI

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi	200000 –	San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi	230000 –	Tillar
Ta'lim yo'nalishi	60230100-	Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili)

Buxoro 2024

14. Ms Excelda matnli formulalar bilan ishlash
15. Web saytlar yaratish texnologiyalar
16. HTML tilida matn, rang, rasmlar bilan ishlovchi teglar
17. HTML tilida jadval bilan ishlovchi teglar
18. HTML tilida turli ro'yxatlar yaratish
19. Google hujjatlar bilan ishlash xizmatlari (matn, electron jadval, taqdimotlar) va so'rovnomalar yaratish.
20. Axborotlarni himoyalovchi texnik va dasturiy vositalar

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mazkur fan b'yicha talabalar mustaqil ta'limni tashkil etish uchun mustaqil ishning quyidagi shakllaridan foydalanish tavsiya etiladi: talaba modul bo'yicha ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar tugagach, ma'ruza bilimlarini berilgan savolnoma bo'yich atartiblab, egallagan amaliy ko'nikmalarini namoyish etish uchun modu; texnologiyasi asosida tayyorlagan mustaqil ishlar to'plamida keltirilgan o'z variantidagi topshiriqlarni bajaradi. Tayyorlagan mustaqil ishlar electron topshiriladi. Oralik nazorat sifatida bahollanadi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1. Axborot va uning turlariga turli sohalardan misollar keltiring. Axborotni fan uchun ahamiyati, xususiyatlari.
2. Zamonaviy kompyuterlar klasifikatsiyasi
3. Kompyuterlarning texnik va dasturiy ta'minoti.
4. Word matn prosessori. Kiritish. tahrirlash va formatlash amallari. Hujjat tarkibiga rasm o'rnatish, hujjatni bezash
5. Ms Wordda kitob va broshuralar uchun muqovalar yaratish. Titul varaqalarini tayyorlash.
6. Ms Wordda yangi simbolni o'rnatish. Havola va kolontitullar.
7. Excel dasturida avtoto'ldirishlar va avtohisoblashlar.
8. Excel dasturida diagrammalar yaratish.
9. Excel dasturida jadval hosil qilish va uning ustida amallar bajarish.
10. Ms Power Pointda o'rgatuvchi-interaktiv taqdimotlar yaratish.
11. Ms Power Pointda giperssilklar o'rnatish.
12. Ms Power Pointda animatsion lavhalar yaratish.
13. Ms Power Pointda ovoz va video lavhalarga ishlov berish.
14. Internetning zamonaviy xizmatlari. Internetning rivojlanish tarixi.
15. Internetdan masofaviy ta'limni tashkil qilishda foydalanish.
16. LMS turlari va ularning tasnifi.

17. Ommaviy ochiq onlayn kurslar (O'OK)ning imkoniyatlari bilan tanishish.
18. Kasbiy sohalari bo'yicha Web-sahila yaratish.
19. ZOOM platformasida konferensiya yaratish va unga foydalanuvchilarni ulash va boshqarish.
20. Internetda ma'lumol qidirish usullari.
21. Google Docsda hujjatni tahrirlash.
22. Google Sheetsda jadvallar yaratish.
23. Google Slidesda onlayn prezentatsiyalar yaratish
24. Google Sitesda veb sahifalar yaratish.
25. Google Formsda onlayn so'rovnomalar hamda testlar yaratish.
26. Google Meet platformasida konferensiya yaratish va unga foydalanuvchilarni ulash va boshqarish.
27. Konvertatsiya. Fayllarni bir formatdan boshqa formatga o'tkazish. Onlayn konvertatsiya dasturlaridan foydalanish.
28. Axborot xavlsizligi va axborotlarni himoyalash usullari
29. Axborotlarni himoyalashning texnik va dasturiy vositalari
30. Login va parol tushunchasi. Kompyuter tarmoqlariga ruxsatsiz ulanish

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3. V. Fan o'qitilishining natijalari/ Kasbiy kompetensiyalari

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- Filologiya sohasida axborot texnologiyasining o'zmi va ahamiyati, axborotning nazariy asoslari va ularning kompyuterda tasvirlanish jarayonlari, axborot jarayonlarining apparat va dasturiy ta'minoti, kommunikasion texnologiyalar sohasidagi me'yoriy-huquqiy hujjatlarni, metrologiya sohasida axborot texnologiyalarining nazariy, uslubiy va texnologik asoslarini, ob'ekt va jarayonlar xolati xaqida yangi sifatdagi axborotlarga ega bo'lish maqsadida axborotlarni yigish, qayta ishlash, saqlash va uzatish usul va vositalar majmuasi sifatida axborot texnologiyalarining rivojlanish yo'nalishlarini kommunikasiya vositalari xaqida *tasavvurga va bilimga ega bo'lishi*;
- Zamonaviy kompyuter va uning dasturiy vositalari, kompyuterga xizmat ko'rsatuvchi dasturlar asosida fayllar tizimi bilan ishlash, axborotlarga ishlov beruvchi dasturiy vositalardan, internet tarmog'i va milliy tarmoq resurslaridan, internet va interaktiv xizmatlaridan, ma'lumotlar bazalaridan, axborot tizimlaridan *foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lishi*;

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

Ro'yxatga olingan № BD-60230100-1.05
2024 yil "2" iyul

**AXBOROT TEXNOLOGIYALARI
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi	200000 –	San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi	230000 –	Tillar
Ta'lim yo'nalishi	60230100-	Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili)

Buxoro 2024

Fan/modul kodi AT105	O'quv yili 2024-2025	Semestr 1	ECTS-kreditlar 5	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Axborot texnologiyalar	60	90	150
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad–Axborot texnologiyalari fanida mavjud o'quv adabiyotlar, internet tarmog'i manbalari, elektron axborot resurslari, zamonaviy dasturiy vositalar ta'lim tarbiya jarayonini tashkil etish va samaradorligini oshirishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarida, shu jumladan multimedia va uning texnik-dasturiy vositalarida ishlay olish hamda amaliyotda qo'llay olish <i>ko'nikmalarini</i> hosil qilish. Fanning vazifalari – fan va ta'lim integratsiyasi mazmun mohiyatidan kelib chiqqan holda innovatsiyalarni ta'lim tizimiga keng jalb etish, zamonaviy axborot-kommunikatsiya tizimidan keng foydalanish. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.1.Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. "Axborot texnologiyalari" fanining predmeti va vazifalari. "Axborot texnologiyalari" fanining predmeti, maqsadi va tuzilishi. Axborot tushunchasi va uning xossalari. Mutaxassislik sohaslarida zamonaviy axborot texnologiyalarini o'rni. 2-mavzu. Hisoblash vositalarining rivojlanish tarixi. Zamonaviy kompyuterlar, ularning turlari asosiy xarakteristikalar va qo'llanish sohalari. 3- mavzu. Kompyuterlarning texnik ta'minoti. Kompyuterlarning asosiy va qo'shimcha qurilmalari tasnifi, vazifalari. Gadgetlar: Smartfonlar, planshetlar, noutbuklar. 4-mavzu. Kompyuterlarning dasturiy ta'minoti. Zamonaviy Windows dasturlari muhitida ishlash tizimlar. Fayl, papka va disklar bilan ishlash. Axborotlarni himoyalash vositalari. Fayllarni arxivlash va ochish. Kompyuter viruslari va antivirus dasturlari. 5-mavzu. Axborotlarni qayta ishlash texnologiyalari. Hujjatlarni qayta ishlashning zamonaviy texnologiyalari. Matn muharrirlari. MS Word matn muharririda hujjatlar yaratish			

6-mavzu. Matnli axborotlarni qayta ishlash texnologiyalari. Word matn muharriri gorizontal menyusi va uning asosiy buyruqlari. Jadvallar yaratish. Jadvallar bilan ishlash.   7-mavzu. Kompyuterda namoyish dasturlar bilan ishlash texnologiyalari. Kompyuter prezintatsiyasi tushunchasi. Prezi, Microsoft PowerPoint, Apple Keynote, Google Slides, LibreOffice.   8-mavzu. Power Point dasturi bilan ishlash asoslari. Power Pointda namoyish vositalarini yaratish. Tasvirlarni saqlash va yuklash. PowerPointda namoyish vositalaridan foydalanish va ularni muharrirlash.   9-mavzu. Filologiya ishi sohasida elektron jadvaldan foydalanish texnologiyalari. Electron jadvallar va uning asosiy tushunchalari. MS Exceldan elektron jadvallar yaratish. Funksiya va formulalar. Grafik va diagrammalar yaratish   10-mavzu. Zamonaviy telekommunikatsion vositalar va xalqaro kompyuter tarmoqlari. Kommunikatsion vositalar va tarmoqlar. Kompyuter tarmoqlari. Internet tarmog'i va uning xizmat turlari. WWW, elektron pochta. Qidiruv tizimlari va ulardan foydalanish asoslari   III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar. Amaliy mashg'ulotlarida bakalavrlar ilmiy ijodiy faoliyat bilan shug'ullanib fan sohasidagi yangiliklar bilan amaliy mashg'ulotlarini mazmunini boyitadi.   <i>Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</i>   1. Axborot texnologiyalari, ularning ko'rinishlari va klassifikatsiyasi. 2. Kompyuterning texnik tarkibi va asosiy qurilmalari: prosessor, display, klaviatura, sistemali blok. Tashqi qurilmalar: adaptor, vinchester. Skaner. Sichqoncha 3. Windows ning asosiy elementlari, oyna tuzilish va turlari. Ishchi stol. Windows da fayllar va papkalar bilan ishlash 4. Windows ning asosiy standart dasturlari. Fayllarni arxivlash va ochish. Kompyuter viruslari va antivirus dasturlari. 5. Word matn muharriri oynasi tuzilishi va uning asosiy elementlari 6. Word dasturida matnli axborotlarni kiritish va qayta ishlash. 7. Ms Word dasturida jadvallar yaratish va tahrirlash 8. Ms Word dasturida chizmalarni tayyorlash va o'rnatish 9. Ms Wordda tayyor rasmlarni o'rnatish va tahrirlash 10. Taqdimot yaratishning zamonaviy vositalari. 11. Interaktiv taqdimotlar tayyorlash. 12. Ms Power Point dasturining imkoniyatlaridan foydalanish. 13. Elektron jadvallarda grafik o'ektlardan foydalanish.

14. Ms Excelda matnli formulalar bilan ishlash
15. Web saytlar yaratish texnologiyalar
16. HTML tilida matn, rang, rasmlar bilan ishlovchi teglar
17. HTML tilida jadval bilan ishlovchi teglar
18. HTML tilida turli ro'yxatlar yaratish
19. Google hujjatlar bilan ishlash xizmatlari (matn, electron jadval, taqdimotlar) va so'rovnomalar yaratish.
20. Axborotlarni himoyalovchi texnik va dasturiy vositalar

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mazkur fan bo'yicha talabalar mustaqil ta'limni tashkil etish uchun mustaqil ishning quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi: talaba modul bo'yicha ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar tugagach, ma'ruza bilimlarini berilgan savolnoma bo'yicha atartiblab, egallagan amaliy ko'nikmalarini namoyish etish uchun moduli texnologiyasi asosida tayyorlagan mustaqil ishlar to'plamida keltirilgan o'z variantidagi topshiriqlarni bajaradi. Tayyorlagan mustaqil ishlar electron topshiriladi. Oraliq nazorat sifatida bahollanadi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1. Axborot va uning turlariga turli sohalardan misollar keltiring. Axborotni fan uchun ahamiyati, xususiyatlari.
2. Zamonaviy kompyuterlar klasifikatsiyasi
3. Kompyuterlarning texnik va dasturiy ta'minoti.
4. Word matn prosessori. Kiritish, tahrirlash va formatlash amallari. Hujjat tarkibiga rasm o'rnatish, hujjatni bezash
5. Ms Wordda kitob va broshuralar uchun muqovalar yaratish. Titul varaqlarini tayyorlash.
6. Ms Wordda yangi simbolni o'rnatish. Havola va kolontitullar.
7. Excel dasturida avtomatlashtirishlar va avtohisoblashlar.
8. Excel dasturida diagrammalar yaratish.
9. Excel dasturida jadval hosil qilish va uning ustida amallar bajarish.
10. Ms Power Pointda o'rgatuvchi-interaktiv taqdimotlar yaratish.
11. Ms Power Pointda giperssilka o'rnatish.
12. Ms Power Pointda animatsion lavhalar yaratish.
13. Ms Power Pointda ovoz va video lavhalarga ishlov berish.
14. Internetning zamonaviy xizmatlari. Internetning rivojlanish tarixi.
15. Internetdan masofaviy ta'limni tashkil qilishda foydalanish.
16. LMS turlari va ularning tasnifi.

17. Ommaviy ochiq onlayn kurslar (O'OK)ning imkoniyatlari bilan tanishish.
18. Kasbiy sohalari bo'yicha Web-sahila yaratish.
19. ZOOM platformasida konferensiya yaratish va unga foydalanuvchilarni ulash va boshqarish.
20. Internetda ma'lumot qidirish usullari.
21. Google Docsda hujjatni tahrirlash.
22. Google Sheetsda jadvallar yaratish.
23. Google Slidesda onlayn prezentatsiyalar yaratish
24. Google Sitesda veb sahifalar yaratish.
25. Google Formsda onlayn so'rovnomalar hamda testlar yaratish.
26. Google Meet platformasida konferensiya yaratish va unga foydalanuvchilarni ulash va boshqarish.
27. Konvertatsiya. Fayllarni bir formatdan boshqa formatga o'tkazish. Onlayn konvertatsiya dasturlaridan foydalanish.
28. Axborot xavfsizligi va axborotlarni himoyalash usullari
29. Axborotlarni himoyalashning texnik va dasturiy vositalari
30. Login va parol tushunchasi. Kompyuter tarmoqlariga ruxsatsiz ulanish

Mustaqil o'lashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3. V. Fan o'qitilishining natijalari/ Kasbiy kompetensiyalari

Fanni o'lashtirish natijasida talaba:

- Filologiya sohasida axborot texnologiyasining o'imi va ahamiyati, axborotning nazariy asoslari va ularning kompyuterda tasvirlanish jarayonlari, axborot jarayonlarining apparat va dasturiy ta'minoti, kommunikasion texnologiyalar sohasidagi me'yoriy-huquqiy xujjatlarni, metrologiya sohasida axborot texnologiyalarining nazariy, uslubiy va texnologik asoslarini, ob'ekt va jarayonlar xolati xaqida yangi sifatdagi axborotlarga ega bo'lish maqsadida axborotlarni yigish, qayta ishlash, saqlash va uzatish usul va vositalar majmuasi sifatida axborot texnologiyalarining rivojlanish yo'nalishlarini kommunikasiya vositalari xaqida *tasavvurga va bilimga ega bo'lishi*;
- Zamonaviy kompyuter va uning dasturiy vositalari, kompyuterga xizmat ko'rsatuvchi dasturlar asosida fayllar tizimi bilan ishlash, axborotlarga ishlov beruvchi dasturiy vositalardan, internet tarmog'i va milliy tarmoq resurslaridan, internet va interaktiv xizmatlaridan, ma'lumotlar bazalaridan, axborot tizimlaridan *foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lishi*;

	Filologiya sohasiga oid ma'lumotlarni matn, tasvir va grafika ko'rinishdagi elektron xujjat va Web resurslarni yaratish va ularni qayta ishlash, axborot texnologiyalari xamda axborot tizimlaridan filologiya yo'nalishi bo'yicha o'qitilayotgan fanlarni o'zlashtirishda foydalana olish, kompyuterlarda metrologiya va standartlashtirish sohasiga oid axborotlarini qayta ishlash malakalariga ega bo'lishi kerak.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; semenarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar) guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish; individual loyixalar; jamo bo'lib ishlash va ximoya qilish uchun loyihalar
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks etgira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test topshirish.
6.	Asosiy adabiyotlar J.J. Jo'raqulov. Filologiyada axborot-kommunikatsion texnologiyalar: o'quv qo'llanma. Buxoro: Durdon nashriyoti, 2023 y. -216 b. Zaipova G.K., Avezov A.A. Raqamli va axborot texnologiyalari. Darslik. – Buxoro: - 2022. – 650 bet. Turdiyeva G.S., B.S.Qurbonov., G.Y.Bo'ronova. Ta'limda axborot texnologiyalari. Durdon-2021. 268-bet. Qo'shimcha adabiyotlar Baxanova X.A. Matnli axborotlarni qayta ishlash texnologiyasi. "Tafakkur bo'stoni". 2013 Tursunov S., Nazarov I., Bazarbayev M., Ermetov E., Sayfullayeva D. Ta'limda axborot texnologiyalari. I – II tom. 2021.

	Axborot manbalari
	http://Ziyonet.uz http://www.tuit.uz http://www.moodle.org http://Fledu.uz http://akt.uz http://elearning.zn.uz https://www.ispring.ru/ https://www.coursera.org https://ru.khanacademy.org/ https://www.courselab.ru/
7.	Fan dasturi Buxoro davlat universiteti Kengashining 2024 yil <u>2</u> - <u>07</u> dagi <u>11</u> - sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
8.	Fan/ modul uchun mas'ullar: Norova F.F. - BuxDU "Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalar" kafedrası o'qituvchisi
9.	Taqrizchilar: Shafiyev T.R. BuxDU "Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalari" kafedrası mudiri, t.f.f.d.(PhD), dotsent _____ I.I. Bakayev - BuxDU "Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalari" kafedrası dotsenti, t.f.f.d. (PhD) _____